

Statutárním orgánem akciové společnosti s monistickým systémem řízení je statutární ředitel, přičemž kontrolní funkci zastává správní rada, jejíž členové si ze svých řad volí předsedu. Předseda správní rady může, ale nemusí, být statutárním ředitelem. Zdá se vám, že to monistickému systému příliš neodpovídá? Máte naprostou pravdu. S účinností od 1. ledna 2021 bude monistický systém upraven tak, aby dostal svému názvu.

Pryč se statutárním ředitelem!

V případě akciové společnosti s monistickou strukturou je podle dosavadních pravidel jejím statutárním orgánem statutární ředitel. Novelou se celá úprava statutárního ředitele vypouští a jeho působnost ze zákona přechází s účinností k 1. lednu 2021 na správní radu. Jediným povinně voleným orgánem akciové společnosti s monistickou strukturou se tak stává správní rada. Statutárnímu řediteli zanikne oprávnění jednat za společnost, pokud zároveň není členem správní rady.

Jaké budou tedy úkoly správní rady v akciové společnosti?

- Správní rada je statutárním orgánem a z této skutečnosti vyplývají i její pravomoci. Správní radě přísluší obchodní vedení a dohled nad společností a v principu jí nikdo nesmí udělovat pokyny.
- Správní rada kolektivně určuje základní/strategické zaměření obchodního vedení a dozorčí činnosti, které současně nemůže delegovat na osoby odlišné od správní rady.
- Správní rada jako statutární orgán vykonává veškerou působnost, kterou zákon nebo stanovy nespěřují jinému orgánu, včetně vedení účetnictví, předkládání účetní závěrky valné hromadě ke schválení a následné zveřejnění ve sbírce listin.
- Správní rada v sobě kumuluje nejen funkci řídicí, ale též kontrolní (smíšená povaha). Zákon však toto rozdělení nijak neupřesňuje. Společnost si může systém kontroly a řízení v rámci kompetencí správní rady nastavit dle svého uvážení, případně tak mohou určit stanovy. Častěji než dosud se pravděpodobně budeme potkávat s exekutivními a neexekutivními členy správní rady.
- Na správní radu se podle všeho neuplatí pravidla pro zastoupení zaměstnanců v dozorčí radě, což umožní se této povinnosti vyhnout.

Fungování správní rady

- Dochází k vypuštění ustanovení o předsedovi správní rady, přičemž správní rada, obdobně jako představenstvo nebo jiné kolektivní orgány, si bude svého předsedu volit podle obecných pravidel.
- Počet členů správní rady určují stanovy. Neurčí-li stanovy jinak, je správní rada tříčlenná. Na základě stanov však může být správní rada i jednočlenná.
- Členy správní rady volí a odvolává valná hromada, ledaže stanovy určí, že právo jmenovat jednoho nebo více členů správní rady a takto jmenovaného člena odvolat je spojeno s konkrétní akcí. V takovém případě člena správní rady jmenuje a odvolává akcionář vlastnící tuto akcii. Pokud má správní rada více než jednoho člena, funguje jako kolektivní orgán a rozhoduje většinou přítomných hlasů. Stanovy ale mohou určit, že obecně nebo pro některá závažnější rozhodnutí je potřeba hlasů více. Každý člen správní rady má vždy jeden hlas. Předseda správní rady má v případě rovnosti hlasů hlas rozhodující.
- Funkční období člena správní rady trvá tři roky, nestanoví-li stanovy jinak.

- Zákon připouští volbu náhradníků a kooptaci, v obou případech je nutné, aby tyto varianty byly zakotveny ve stanovách. Kooptace funguje tak, že správní rada může jmenovat nové členy správní rady, kteří budou funkci vykonávat až do konání další valné hromady. V případě náhradnictví jsou dopředu určeny osoby, které nastupují na uvolněné místo člena správní rady podle stanoveného pořadí.

Střet zájmů a zákaz konkurence

- V případě střetu zájmů člena správní rady se použijí obecná pravidla pro volené orgány. Člen správní rady, který je v potenciálním střetu zájmů, musí o existenci rizika střetu zájmů vyznat orgán, jehož je členem, tedy správní radu, a pokud je správní rada jednočlenná, pak valnou hromadu.
- Zákaz konkurence je upraven obdobně jako v případě představenstva. Stanovy mohou zákaz konkurence upravit odchylně od zákona. To platí i pro správní radu.

Jak se na nová pravidla připravit?

- Od 1. ledna 2021 pozbývají závaznosti všechna ustanovení stanov, která odporují donucujícím ustanovením zákona o obchodních korporacích v novelizovaném znění.
- Akciové společnosti s monistickou strukturou musí provést revizi současného znění stanov a uvést je do souladu s novelizovaným zněním zákona a doručit je do sbírky listin obchodního rejstříku.
- Změnou stanov je zejména třeba vyřešit problém zániku funkce statutárního ředitele k 1. lednu 2021, včetně jednání za společnost.
- Doporučujeme zvýšenou pozornost při právních jednáních s akciovými společnostmi s monistickou strukturou. Důkladně prověřte, kdo za ni může jednat.
- V případě souběhu funkcí statutárního ředitele a předsedy správní rady, kdy je odměna sjednána pouze ve smlouvě o výkonu statutárního ředitele, doporučujeme upravit smlouvu o výkonu funkce předsedy správní rady tak, aby od 1. ledna 2021 obsahovala ujednání o výši odměny předsedy správní rady. Jinak bude výkon funkce bezúplatný.
- Upravený způsob jednání za společnost je třeba zapsat do obchodního rejstříku. Statutární ředitelé by měli být z obchodního rejstříku vymazáni automaticky. Společnost je povinna upravit zápis v obchodním rejstříku v souladu s novelou zákona o obchodních korporacích do 6 měsíců od účinnosti novely, tj. do 30. června 2021.

Prosinec 2020

Korporátní tým JŠK

Tomáš Doležil	Tomas.Dolezil@JSK.cz	+420 604 857 992
Roman Kramářik	Roman.Kramarik@JSK.cz	+420 602 212 494
Helena Hailichová	Helena.Hailichova@JSK.cz	+420 720 071 172
Martin Vlk	Martin.Vlk@JSK.cz	+420 608 380 298
Jana Pospíšilová	Jana.Pospisilova@JSK.cz	+420 607 771 312

